

Açıkgöz Kuşlar...

Hindiler

Hindinin anavatanı, 1492’de keşfedilen Kuzey ve Orta Amerika kıtası. 1494’te, Portekizliler Amerika’yla ticaret yaptıkları sırada, hindiyi Atlas Okyanusu ve Afrika’nın güney burnu yoluyla Hindistan’da kendi kolonileri olan Goa’ya getirmişler. Bu sayede hindi, Hindistan’da tanınan bir kuş olmuş. Ancak, hindi, beç tavuğuna benzediğinden, Hindistan’daki İngilizler-

ce önceleri “beç tavuğu” olarak adlandırılmış. Ayrıca Osmanlı İmparatorluğu’nun vilayeti olan Mısır’a da getirilmiş olan bu kuş, Türkçe’ye “Hintli” anlamına gelen “hindi” adıyla girmiş. Tüccarlar, Osmanlı İmparatorluğu’ndan aldıkları hindileri İspanya ve İngiltere’ye satarlarmış. Avrupa’da, Osmanlılar’a “Türk” dendiğinden, onlar da hindiye “Türk kuşu” anlamına gelen “turkey” adını vermişler. 1600’lerin başlarında İngiltere’den Kuzey Amerika’ya göç edenler de, hindiyi “turkey” olarak anar olmuşlar... Bu yazıda, hindilerin hem fiziksel özelliklerini hem de davranışlarını anlatacağız. Hindileri tanımaya hazır mıyız?

Hindilerin anavatanı Amerika.

Bu aileye üye iki kuş türü var. Yabani hindi ve benekli hindi. Yabani hindi, Kuzey Amerika'nın geniş alanlarına yayılmış, bilinen bir avkuşu. Ona, Batı ve Güney Amerika'dan, Atlas Okyanusu kıyılarında ve Amerika'nın kuzeydoğusundaki "New England" bölgesinde rastlamak olası. Çok iyi tanınan bu kuşun, bir zamanlar, Amerika'nın simgesi olması bile düşünülmüş. İngilizlere karşı kazandıkları bağımsızlık savaşlarından sonra Amerikalı yöneticiler ülkeleri için bir simge seçmek istemişler. Benjamin Franklin de, yabani hindinin Amerika'nın maskotu, yani ulusal kuşu olmasını istemiş. Ancak bu istek gerçekleşmemiş ve yerine, yine anavatanı Kuzey Amerika kıtası olan "kel kartal" ulusal kuş olarak seçilmiş. Amerika'da yabani hindiye olan ilgi bu kadarla kalmıyor. Amerikalılar, evcilleştirdikleri bu kuşu yemeyi de çok seviyorlar!

Yabani hindiler, kozalaklı ya da her yıl yapraklarını döken ağaçların oluşturduğu ormanlarda, tarımsal arazilerde, meyve bahçelerinde ve bataklık kenarlarında yaşamayı yeğliyorlar. Bu alanlar, onların yaşadığı doğal ortamlar. Onları, sözünü ettiğimiz bu alanlarda gündüzleri karınlarını doyururken görebiliriz. En çok da yere dökülmüş tohumlar, çilek gibi yumuşak meyveler, meşe palamutları, fındık, ceviz ya da sinekleri yemeyi seviyorlar. Yani onlar hepçil hayvanlar. Geceleri de ağaçlarda tünelererek geçiriyorlar.

Yabani hindiler genelde koyu renkli görünse de, tüy renkleri çok farklı olabiliyor. Uçma tüyleri siyah, kahverengi ve beyaz çizgili. Sarkık gerdanları, kırmızı renkli ve göğüslerindeki tüy öbe-

ğiye siyahımsı renkte oluyor. Gerdanındaki bu sarkık bölüm, çenelerine ya da gırtlaklarına asılmış gibi duruyor. Ayakları mahmuzlu ve bu mahmuzlar yaklaşık 3 cm uzunluğa ulaşabiliyor. Ayakları, pembe, pembemsi gri ya da gümüşü gri renkte olabiliyor. Baba hindinin (erkek hindi) başı, kırmızı, mavi ya da mevsime bağlı olarak beyaz renkte. Dişi hindi, baba hindiye göre küçük ve renksiz. Baba hindinin göğüsündeki tüy öbeği dişi hindide yok. Dişilerin genelde grimsi renkte başları ve tüylü boyunları var. Baba hindi, 7 - 11 kg ağırlıkta. Dişilerse genelde daha küçükler; 4 - 6 kg ağırlıktalar. Yabani hindilerde de çoğu hayvanda olduğu gibi erkekler, dişileri çekebilmelerini sağlayacak biçimde daha gösterişliler.

Yabani hindiler, insanlar tarafından evcilleştirilmişler. Evcilleştirilen hindiler, hem görünüm hem de ağırlık olarak yabani hindilere göre daha gösterişliler. Evcil hindilerin ağırlığı yabani hindile-

rin neredeyse iki katı kadar. Bu durumun nedeniyse, evcilleştirilen hindilerin daha fazla besin elde etmek üzere kâr amacıyla üretilmeleri. Dolayısıyla evcil hindiler, ağırlıklarının fazla olması nedeniyle uçamıyorlar da. Oysa yabani hindiler, özellikle korkutulduklarında hızla koşarak saklanıyor ve gerekirse uçabiliyorlar. Yabani hindilerin saatte 88,5 kilometre uçuğu kaydedilmiş. Yabani hindilerin görme ve duyma yetenekleri iyi gelişmiş, oldukça açık göz kuşlar.

Yabani hindilerin üremelerine gelince. Çiftleşecek baba hindi kuyruğunu yelpaze biçiminde açıyor. Başını geriye çekip, kasıla kasıla yürüyor ve bu sırada kendine özgü "gulu... gulu..." sesini çıkartıyor. Baba hindinin çıkardığı bu ses, yaklaşık 1,5 km uzaktan duyulabiliyor. Baba hindi, bu çiftleşme gösterisinden sonra çok sayıda eşlerinden biriyle çiftleşiyor. Çiftleşmeden birkaç hafta sonra (genelde 28 gün) dişi hindi, üzerinde ince beyaz çizgiler bulunan kahverengi 8 - 15 yumurtayı, toprakta açtığı çukura bırakıyor. Yumurtadan çıkan yavrularını da tüyleri çıkıncaya

kadar, 6 - 10 gün süreyle besliyor. Bu civcivler ilk iki hafta uçamadıklarından, anne hindi onları koruması altında tutuyor. Bir yabani hindinin yaşam süresiye 5 - 12 yıl arasında değişiyor.

Diğer hindi türüyse benekli hindi olarak biliniyor. Bu hindi, Orta Amerika'da, Belize, Guatemala ve Meksika'da yaşıyor. Evcilleştirilmeyen benekli hindinin gagasının ucundan kuyruğuna kadar olan uzunluğu 70 - 90 cm, yani oldukça boylu bir kuş; ama fazla kilolu değil. Dişileri genellikle 3, erkekleri de 4 kg ağırlığa sahip. Geçmişte tür değil, "cins" olarak kabul edilen benekli hindi, şimdilerde, hindigiller ailesinin türlerinden biri olarak kabul ediliyor. Ona benekli hindi denmesinin nedeniyse, gözündeki benekten, vücudundaki, kuyruğundaki tüylerin renginden kaynaklanıyor. Benekli hindinin üzerinde kızıl sarı benekler var. Çıplak diyebileceğimiz başı da mavi renkte. Onun kuyruk tüylerini tavuskuşunununkine de benzetebiliriz. Benekli hindinin de yabani hindi gibi uzun bir ibiği var.

İngiltere'de hindi ticareti yapılmaya başlandığında, İngilizler, hindiye, beçtavuğuyla karıştırmışlar ve çok önceden bildikleri bir kuş türü olduğunu zannetmişler. Beçtavuğu ticaretiyse, o sıralarda Osmanlı İmparatorluğu'nun denetimi altındaki Kuzey Afrika topraklarından yapılmaktaymış ve İngilizler bu kuşa "turkey bird" (Türk kuşu) demişler. İşte, bu nedenle İngilizler hindiye "turkey" diyorlar.

► **Gülgün Akbaba**

Kaynaklar

http://animaldiversity.ummz.umich.edu/site/accounts/information/Meleagris_gallopavo.html

http://en.wikipedia.org/wiki/Wild_Turkey

http://en.wikipedia.org/wiki/Ocellated_Turkey

<http://www.aton.ttu.edu/meleagris.asp>

